

NATRIUMBISULFAT

Revisjonsdato: 23.12.2010

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliet navn	NATRIUMBISULFAT
Kjemisk navn	Natriumhydrogensulfat
Formel	NaHSO ₄
Artikkel-nr	100334
EC-nr	231-665-7
CAS-nr	7681-38-1
Indeks-nr	016-046-00-X
Reach nr	02-2119715349-35-0000
Deklarasjons-nr	PRN 041658
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	20.06.2008

1.2 Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser som frarådes

Anvendelse	Kjem.tekn.bruk.
Anvendelser som frarådes	Ingen spesifikke. Ikke bland produktet med andre kjemikalier uten å ha konferert med produsenten.

1.3 Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent, importør	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601 ww.permakem.no
E-post	office@permakem.no
Internett	www.permakem.no
Utarbeidet av	Security Consult
Omsetter	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601 www.permakem.no

1.4 Nødtelefon

Ambulansenummer: 113
Brann: 110
Politiet: 112
Giftinformasjonen: 22 59 13 00.

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008 (CLP)	Alvorlig øyeskade eller øyeirritasjon (Eye Dam 1).
--	--

2.2 Merkningselementer

Piktogram

SIKKERHETSDATABLAD

NATRIUMBISULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 23.12.2010

Varselord	Fare
Faresetninger	H318 Gir alvorlig øyeskade..
Sikkerhetssetninger	P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC og 1999/45/EC

Irriterende

2.2 Merkningselementer

Faresymboler

IRRITERENDE

R-setninger R-41 Fare for alvorlig øyeskade.

S-setninger S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn.
S-24 Unngå hudkontakt.
S-26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.

2.3 Andre farer

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
natriumhydrogensulfat	EC NR: 231-665-7 CAS NR: 7681-38-1 INDEX NR: 016-046-00-X	Xi R41	Eye Dam. 1 H318	60-100

Tegnforklaring R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16. Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplodiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig.
Forklaring til relevante fare- og risikosetninger finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer Denne natriumbisulfat globular inneholder ingen fri svovelsyre.
R-setningene nevnt i punkt 3 er listet opp i punkt 16 med fullstendig tekst.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Bringes til frisk luft. Skyll munnen med vann og puss nesen.
Hudkontakt	Tilsøtt hud spyles straks med mye vann.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann i minimum 15 minutter (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser). Snarest til sykehus, lege. Fortsett skyllingen under transporten.
Svelging	Munnen skylles straks med vann eller melk, deretter drikkes vann eller helst melk.
Medisinsk informasjon	Melk eller magnesiumoksyd utrørt i vann evt. flytende syrenøytraliserende midler anbefales.
Helsekontroll	Årlig kontroll av lungefunksjon/tenner.
4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede	Gir sterk svie i øynene. Gir alvorlig øyeskade.
4.3 Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig	Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig.
Annen informasjon	Den skadede bringes snarest mulig bort fra eksponeringskilden.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

5.1 Slukningsmidler

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.1d lisensert til Permakem AS

SIKKERHETSATABLAD

NATRIUMBISULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 23.12.2010

Passende slukningsmidler	Vann, sand.
Uegnede slukningsmidler	Ingen spesielle advarsler.
5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen	Ikke brennbar. Frigjør giftig røyk ved forbrenning.
5.3 Råd til brannbekjempningspersonale	Brannslukkere må benytte røykdykkerutstyr.
Annen informasjon	Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1 Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprosedyrer	Bruk personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8. Unngå støvdannelse. Unngå innånding av støv. Unngå kontakt med øyne og hud. Øyedusj skal finnes på arbeidsplassen. Stopp lekkasjen hvis det er mulig uten risiko. Sperr av området for uvedkommende.
6.2 Miljøbeskyttelsestiltak	Utslipp til vann: Forårsaker surere vann med fare for fiskedød. Vær oppmerksom på mulig vanninntak, og sørg for varsling av impliserte brukere.
6.3 Metoder og utstyr til inndemning og opprensning	Tas opp mekanisk. Tilføres avfallsbehandling i godt lukkbare beholdere. Unngå støvutvikling. Små rester spyles vekk med mye vann.
6.4 Henvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 13 for viderebehandling av avfall.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering	Hvis støv er tilstede, bruk egnet støvmaske. Vask hender før pauser og etter arbeidets slutt.
7.2 Forhold for sikker oppbevaring, herunder eventuell uforenlighet	Lagres i lukket emballasje. Holdes vekk fra små barn.
Spesielle egenskaper og farer	Frigjør giftig røyk ved forbrenning. Ved løsning i vann utvikles varme som kan medføre sprutfare. Fare for alvorlig øyeskade.
7.3 Særlige anvendelser	Kjem.tekn.bruk.
Annen informasjon	Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre	
Administrativ norm anmerkning	Ikke fastsatt.
8.2 Eksponeringskontroll	
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Mulighet for øyenspyling skal finnes på arbeidsplassen. Sørg for god ventilasjon. Mekanisk ventilasjon og punktavsug ved håndtering som fører til store konsentrasjoner.
Åndedrettsvern	Korttidsfilter, filter P2.
Øyevern	Vernebriller. Øyespylemuligheter nær arbeidsplassen.
Håndvern	Ved fare for hudkontakt, bruk vernehansker av neopren, nitril, polyetylen eller PVC. Hansketypen må være av motstandsdyktig materiale og man bør søke råd hos hanske leverandøren.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær.
Annen informasjon	Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt. Unngå innånding av støv.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper	
Form	Prills
Farge	Gulaktig
Lukt	Luktløs.
pH løsning	1-1,2 v/200 g/l vann
Smeltepunkt	ca. 180 °C
Flammepunkt	°C
Tetthet	1,41 g/cm ³
Løselighet i vann	1080 g/l v/25 °C
9.2 Andre opplysninger	

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.1d lisensert til Permakem AS

SIKKERHETSATABLAD

NATRIUMBISULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 23.12.2010

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 <i>Reaktivitet</i>	Ikke kjent.
10.2 <i>Kjemisk stabilitet</i>	Produktet er stabilt under normale forhold.
10.3 <i>Risiko for farlige reaksjoner</i>	Natriumbisulfat kan reagere med alkalier og med en rekke metaller. Ved løsning i vann utvikles varme som kan medføre sprutfare.
10.4 <i>Forhold som skal unngås</i>	Ingen spesielle opplysninger.
10.5 <i>Materialer som skal unngås</i>	Alkalier. Metaller.
10.6 <i>Farlige nedbrytningsprodukter</i>	Utvikler hydrogen i vandig løsning med metaller.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

11.1 <i>Opplysninger om toksikologiske virkninger</i>	
Innånding	Innånding av støv virker irriterende og etsende på slimhinnene i svelg og luftveier.
Hudkontakt	Løsninger gir rød og irriterende hud.
Øyekontakt	Sprut irriterer øynene og kan gi etseskader. Fare for alvorlig øyeskade.
Svelging	Svelging virker irriterende og etsende på slimhinnene i svelg og luftveier.
Akutte og kroniske skadevirkninger	Fare for alvorlig øyeskade.
Allergi	Ikke påvist allergiske effekter.
Mutagenitet	Ingen spesielle opplysninger
Kreft	Stoffet er ikke oppført på kreftlisten.
Reproduksjon	Ingen spesielle opplysninger.
Annen toksikologisk informasjon	Irriterer slimhinnene. 2490 mg/kg
LD50 Dermal	
Annen informasjon	Natriumbisulfat virker sterkt irriterende.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 <i>Toksisitet</i>	Etter nøytralisering har varen relativt harmløs effekt på omgivelsene.
12.2 <i>Persistens og nedbrytelighet</i>	Ingen data.
12.3 <i>Bioakkumuleringspotensiale</i>	Ingen bioakkumulering er indikert.
12.4 <i>Mobilitet i jord</i>	Løselig i vann.
12.5 <i>Resultater av PBT- og vPvB-vurdering</i>	Dette stoffet er ikke identifisert som et PBT stoff.
12.6 <i>Andre skadevirkninger</i>	Ingen spesielle opplysninger.
Annen informasjon	Oppløses i vann. Nøytraliseres med lut eller kalk. Ta forholdregler mot at produktet skal komme i grunnvannet. Produktet forårsaker ikke biologisk oksygenforbruk. Kan ha giftig virkning på fisk i større konsentrasjoner.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

13.1 <i>Avfallsbehandlingsmetoder</i>	
Avfallsgrupper	Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjef/KLIF.Konf.forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Se avfallsforskriften av 01.06.04.
Emballasje	Tom ikke rengjort emballasje behandles på samme måte som produktet.
Annen informasjon	Mindre rester fortynnes med store mengder vann og nøytraliseres(pH ca.7) med cement, jordbrukskalk eller soda og skylles deretter vekk. Større mengder må leveres til godkjent behandlingsanlegg. Utstyr kan vaskes med vann.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

14.1 <i>UN-nummer</i>	
14.2 <i>UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)</i>	

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.1d lisensert til Permakem AS

SIKKERHETSATABLAD

NATRIUMBISULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 23.12.2010

14.3 Transportfareklasse(r)

14.4 Emballasjegruppe

14.5 Miljøfarer

14.6 Særskilte forsiktighetsregler

Unngå kontakt med øyne og hud.

Annen informasjon

Ikke klassifisert som farlig gods etter ADR/RID- 2007
Natriumbisulfat glubular inneholder ikke fri svovelsyre.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1 Særlige bestemmelser/ særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhet, helse og miljø

Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen.
Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift
om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2011). I henhold til forordning: ECNo
1272/2008 (CLP).

15.2 Kjemikaliesikkerhets- vurdering

Ingen spesielle opplysninger utover det som er oppgitt i dette sikkerhetsdatablad.

Annen informasjon

Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer.
Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Relevante fare- og risikosestninger angitt i seksjon 3

H318 Gir alvorlig øyeskade..
R-41 Fare for alvorlig øyeskade.

Henvvisninger til viktig litteratur og datakilder

Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen.
Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift
om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2011). I henhold til forordning: ECNo
1272/2008 (CLP).

Første gang utgitt

27.10.1997

Utskriftsdato

21.10.2011

Annen informasjon

Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger.
Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må
svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være
brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge
for at informasjon gitt i dette HMS-datablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler,
avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det
formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for
det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i
noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller
kvalitetsspesifikasjon.

--- SIKKERHETSATABLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 of 20 May 2010 ---